

Αρνητικά φαινόμενα στο χώρο του αθλητισμού

- Η εμπορευματοποίηση του αθλητισμού και ειδικότερα του πρωταθλητισμού έχει επιφέρει σημαντικές αλλοιώσεις στο πνεύμα του συναγωνισμού και της ευγενούς άμιλλας, καθώς πλέον το οικονομικό δέλεαρ είναι τέτοιο που ωθεί πολλούς αθλητές στην υιοθέτηση αθέμιτων τακτικών προκειμένου να διασφαλίσουν τη διάκριση και τη νίκη. Παρατηρείται, έτσι, η χρήση αναβολικών ουσιών, για την επίτευξη όλο και καλύτερων επιδόσεων, ο χρηματισμός αθλητικών παραγόντων, για να αντιμετωπίσουν ευνοϊκά κάποια ομάδα, καθώς και γενικότερα φαινόμενα διαφθοράς, με στόχο πάντοτε τη μεγιστοποίηση των κερδών μιας αθλητικής ομάδας ή ενός μεμονωμένου αθλητή.

- Η επιδίωξη του οικονομικού κέρδους έχει αλώσει προ πολλού ακόμη και το σημαντικότερο αθλητικό γεγονός, τους Ολυμπιακούς Αγώνες, που έχουν πλέον μετατραπεί σε μια πολυέξοδη εμπορική δραστηριότητα. Οι «καθαρές» επιδόσεις των αθλητών, καθώς και το πνεύμα ειρήνευσης, που συνόδευαν άλλοτε αυτούς τους αγώνες, έχουν πλέον αντικατασταθεί με ζητήματα όπως είναι τα τηλεοπτικά δικαιώματα, η διαφημιστική προβολή, τα παγκόσμια ρεκόρ -με όποιο κόστος ή τρόπο-, οι διακρατικοί ανταγωνισμοί, αλλά και τα επιμέρους πολιτικά οφέλη από την κατάλληλη εκμετάλλευση ενός τόσο διαδεδομένου και λαοφιλούς γεγονότος.

- Η εμπορευματοποίηση λειτούργησε τελείως αρνητικά ακόμη και σε αθλήματα που κατά παράδοση έχουν πολύ μεγάλη ανταπόκριση στους πολίτες, όπως είναι το ποδόσφαιρο και το μπάσκετ. Οι αγώνες που κάποτε αποτελούσαν μια οικογενειακή επιλογή για ψυχαγωγία γεμάτη συγκινήσεις, έχουν τραπεί σ' ένα πεδίο άκρατου ανταγωνισμού, όπου η διαφθορά και τα οικονομικά συμφέροντα καθοδηγούν και καθορίζουν τα αποτελέσματα και τις νίκες.

- Ενώ, παράλληλα, οι φίλαθλοι που κινούνταν παλαιότερα από καθαρή αγάπη για τις αθλητικές τους ομάδες, έχουν τραπεί σε φανατισμένους οπαδούς, που σπεύδουν να εμπλακούν σε βίαιες αναμετρήσεις με τους οπαδούς της αντίπαλης ομάδας, αφαιρώντας από τις αθλητικές αυτές αναμετρήσεις κάθε ψυχαγωγικό και φίλαθλο χαρακτήρα.

Αίτια επικράτησης του φανατισμού και της βίας

- Το ανταγωνιστικό πνεύμα που έχει επικρατήσει στο χώρο του επαγγελματικού αθλητισμού, λόγω των οικονομικών συμφερόντων, ωθεί τους παράγοντες των αθλητικών ομάδων σε μια στάση ανοχής -αν όχι και στήριξης- απέναντι στο φανατισμό των οπαδών. Οι οπαδοί αποτελούν αφενός πηγή εσόδων -αγορά εισιτηρίων και εμπορικών ειδών με το λογότυπο της ομάδας, στοιχήματα κ.ά.- κι αφετέρου μέσω των τοπικών συνδέσμων κάθε ομάδας αποτελούν έναν ανέξοδο τρόπο ενίσχυσης και διατήρησης του πλήθους υποστηρικτών της. Μη θέλοντας, επομένως, οι ομάδες να χάσουν αυτά τα οφέλη, επιτρέπουν ή έστω ανέχονται τις συχνές παρεκτροπές των οπαδών τους.

- Το ίδιο ανταγωνιστικό πνεύμα, άλλωστε, εξωθεί τις ομάδες στη διεκδίκηση με κάθε τρόπο της νίκης, γεγονός που δυναμιτίζει το κλίμα στο πλαίσιο των αγώνων και ενισχύει το φανατισμό των οπαδών.

- Οι οπαδοί καταφεύγουν στις ομάδες και τις υποστηρίζουν με αφοσίωση, αναζητώντας συχνά ένα μέσο κοινωνικοποίησης· ένα χώρο χαμηλών απαιτήσεων στον οποίο να μπορούν να ενταχθούν και να αισθανθούν πως ανήκουν. Η απουσία λοιπών ενδιαφερόντων ή ουσιαστικών προσωπικών επιδιώξεων, αφήνει το άτομο έκθετο σε αντίστοιχες επιρροές που το δελεάζουν με την υπόσχεση της συντροφικότητας και της αποδοχής. Έτσι πολλοί νέοι άνθρωποι στην προσπάθειά τους να βρουν την ασφάλεια της ομαδικής δράσης και συνύπαρξης, για να καλύψουν συναισθηματικές

ελλείψεις, αλλά και την υποτυπώδη προσωπικότητά τους, γίνονται μέλη αθλητικών συνδέσμων, και καταφεύγουν ακόμη και σε βιαιότητες προκειμένου να αναδείξουν την προθυμία και την αφοσίωσή τους και να προασπίσουν τη θέση τους σε αυτούς.

- Η παρουσία των οπαδών στους αγώνες -ιδίως εκείνων που αποτελούν πολυπληθείς παρέες από τους κατά τόπους αθλητικούς συνδέσμους- μπορεί εύκολα να οδηγήσει σε βίαιες παρεκτροπές, καθώς η ένταση κατά τη διάρκεια του αγώνα, αλλά και η επιθυμία να προβληθούν μπροστά στους «φίλους» τους, τούς ωθεί σε αναποτελεσματικές συμπεριφορές. Είναι, μάλιστα, τέτοια η πίεση που ασκεί η μαζική δράση, ώστε η ψυχολογία του όχλου επηρεάζει και παρασύρει ακόμη κι εκείνους που είναι πιο μετριοπαθείς και πιο ψύχραιμοι.

- Είναι σημαντικό, άλλωστε, να έχουμε υπόψη μας πως τις περισσότερες φορές οι βίαιοι οπαδοί των ομάδων μεταφέρουν στο χώρο του γηπέδου τα δικά τους προβλήματα και τις δικές τους εντάσεις. Η ανεργία, οι οικονομικές δυσκολίες, τα οικογενειακά και προσωπικά προβλήματα, αποτελούν ένα ψυχολογικό φορτίο που απαιτεί μια διέξοδο εκτόνωσης, ένα ξέσπασμα, έστω κι αν αυτό προκύπτει στο πλαίσιο ενός αθλητικού αγώνα και εις βάρος άλλων οπαδών. Οι νέοι αυτοί οπαδοί μη έχοντας τη δυνατότητα να εκφράσουν την απογοήτευση και τις εντάσεις τους σ' εκείνους που είναι υπεύθυνοι για τη δημιουργία των σύγχρονων δεινών οικονομικών συνθηκών, επιλέγουν την καταφυγή στην τυφλή βιαιότητα, χωρίς να αντιλαμβάνονται πόσο επιζήμια είναι η εκτόνωση που επιδιώκουν. Εμφανής είναι εδώ η ελλιπής παιδεία των νέων αυτών, όπως και η απουσία μιας κατάλληλης αγωγής και καλλιέργειας, ώστε να έχουν τη δυνατότητα της αυτοσυγκράτησης, αλλά και του σεβασμού απέναντι στους άλλους ανθρώπους.

- Ενισχυτικά στην εμφάνιση αυτών των αρνητικών φαινομένων λειτουργεί και η στάση ανοχής της Πολιτείας, που αντιμετωπίζει με επιείκεια ή και με αδιαφορία ανάλογα περιστατικά. Ενώ είναι προφανές πως αν τιμωρούσε με μεγάλη αυστηρότητα κάθε τέτοιο ξέσπασμα βίας, θα είχε διαφοροποιηθεί εδώ και καιρό η συμπεριφορά των οπαδών.

Άσκηση 1: Αφού διαβάσετε τα σημεία που αφορούν τα αρνητικά φαινόμενα στον χώρο του αθλητισμού να γράψετε μία παράγραφο με την παρακάτω θεματική πρόταση:

Θεματική πρόταση: *Αναντίρρητα, στον χώρο του αθλητισμού παρουσιάζονται ένα σωρό από αρνητικά και ανεπιθύμητα φαινόμενα.*

Λεπτομέρειες:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Κατακλείδα:

.....
.....

Άσκηση 2: Αφού διαβάσετε τα σημεία που αφορούν τις αιτίες για τα αρνητικά φαινόμενα στον χώρο του αθλητισμού να γράψετε μία παράγραφο με την παρακάτω θεματική πρόταση:

Θεματική πρόταση: *Πράγματι, οι αιτίες που οδηγούν σε τέτοια ακραία και επικίνδυνα φαινόμενα είναι πολλές.*

Λεπτομέρειες:

.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Κατακλείδα:

.....
.....

Σημείωση: Μην ξεχνάτε τις διαρθρωτικές σας λέξεις-φράσεις(έπειτα, επιπρόσθετα, επιπέον, ακόμη, εν συνεχεία, όχι μόνο αυτό αλλά, θα ήταν παράλειψει να μην αναφερθεί, είναι ευρέως αποδεκτό κλπ)